

Vizuális kultúra

Kerettanterv típusa: A

1-2. évfolyam

Bevezetés:

Az általános iskola alsó tagozatán a fejlesztéscentrikus vizuális kultúra tanulása alapvetően két célt szolgál: a kezdeti motiváltság és az örömteli alkotás fenntartását, valamint a vizuális műveltség megalapozását.

A kisiskolások az iskolai tanulmányaik megkezdésekor általában már – életkoruknak megfelelő szinten – használják a vizuális kifejezés bizonyos eszközeit. Az első iskolai években mégsem ezek tudatosítása a tanító kiemelt feladata, hanem a változatos és a tanulók érdeklődését felkeltő játékos feladatokkal, új technikákkal, kifejezési módokkal a kifejezőképesség fejlesztése, a vizuális kommunikáció alapját képező ismeretek szinte észrevétlen átadása a játékos gyakorlati feladatokon keresztül, a gyerekek életkori sajátosságaiból fakadó önkifejezési kedv és a kifejezés, alkotás felszabadultságának további ösztönzése. Ebben az életkorban kezdődik a valós terek tudatos használata. Az épített környezeti nevelés során a gyerekek által ismert környezet (például iskola, otthon) felfedezésén és különböző építő-alkotó játékokon keresztül fejlődik környezetük megfelelő alakításának képessége. Fontos, hogy a gyerekek megőrizzék a kezdeti motiváltságot, hogy örömteli legyen számukra az alkotás, hogy „játszva tanuljanak”.

A vizuális kultúra tanítása természetes módon kínálja az együttműködést más művészetekkel és más tantárgyakkal (pl. anyanyelv, természetismeret), a vizuális nevelés komplex, tantárgyakon átívelő jellegét hangsúlyozva. Fontos eszköz, hogy lehetőséget adjunk a különböző művészeti ágak sajátos kifejező nyelvének megismerésére, a vizuálisan érzékelhetően túl más érzékszervi tapasztalatok kiaknázására is.

A vizuális fejlesztés hatékony módja, hogy a tananyagot problémakörökbe, életszerű szituációkba ágyazva tárjuk a gyerekek elé. Fontos továbbá, hogy használjuk ki a tantárgy adta alkotó lehetőségeket és – különösen az alsó tagozaton – a befogadó feladatokat is a kreatív alkotás kereteiben oldjuk meg. Az alkotva befogadás elvének megvalósítása mellett ismertessünk meg a gyerekekkel minél több művészeti alkotást; alkotó óráinkon szemléltessük a témát és a technikát a művészet kezdeteitől napjainkig létrejött, valós esztétikai értéket képviselő műalkotásokkal, beszélgetéseket is kezdeményezve ezekről.

1-2. évfolyam

Az első két évfolyamon a gyerekek életkori sajátosságaihoz alkalmazkodva a vizuális kultúra részterületei közül a belső képek kialakulását segítő „Kifejezés, képzőművészet” és

a „Tárgy- és környezetkultúra” elsősorban a tárgykészítés és téralkotás tevékenységével kerüljön túlsúlyba.

Az életünket jelentősen befolyásoló jelenség a média, amely a vizuális kultúra megkerülhetetlen része. A vizuális nevelés keretein belül zajló médianevelést célszerű már a bevezető szakaszban elkezdni, reagálva a gyerekek médiahasználati szokásaira, erősítve a médiatudatosságot.

Az első két osztályban a médianevelés kiemelt célja a saját médiaélmények feldolgozásán keresztül a reflektív médiahasználat fejlesztése, annak tudatosítása, hogy az élményfeldolgozás során a médiaélmények átalakíthatóak. Az élményfeldolgozás hozzájárul a médiatartalmak közötti tudatosabb választás igényének megalapozásához, illetve megerősítéséhez is. A médiaszövegek kifejezőeszközeivel való ismerkedés nemcsak a médiaszövegek olvasási készségét mélyíti el, hanem megalapozza azt a felismerést is, hogy a médiaszövegek mesterségesen előállított termékek, konvenciókra alapozó nyelvi konstrukciók, melyek üzeneteket közvetítenek. Ezen keresztül a valóság és fikció közötti különbségtétel képessége is fejlődik. Az ismeretanyag átadását érdemes a gyerekek által ismert és kedvelt médiatartalmakra építeni, ez az élményszerű feldolgozási mód a játszva tanulás lehetőségét teremti meg. A gyerekek a megismert kifejezőeszközöket önálló kreatív alkotások (rajzok, fotók, hangzó anyagok) elkészítése közben alkalmazni kezdik, ezáltal tapasztalati úton mélyül a kifejezőeszközökről elsajátított ismeret. Többek között e momentum az, amely ebben az iskolaszakaszban a média és mozgóképkultúra fejlesztési feladatait szorosan összeköti a vizuális kultúra tantárggyal. Az olvasástanulás időszakában különösen fontos az audiovizuális kultúra és a könyvkultúra kapcsolatának bemutatása. A szövegolvasás és a médiaszöveg-olvasás tanulása összekapcsolható, kölcsönösen erősíthetik egymást. Az olvasási készség fejlesztését és az olvasási kedv növelését célozzák azok a kreatív gyakorlatok, amelyek során az életkorhoz igazodó mesék, történetek és rajzfilmes adaptációik összehasonlítására, feldolgozására kerül sor. A személyes kommunikáció és a közvetett kommunikáció közötti különbségek megismerése segíti a médiakörnyezetben való tájékozódást, a tapasztalati valóság és a média által közvetített valóság közötti különbségek felismerését. Mivel a gyerekek ebben az életkorban a valós tereken kívül a virtuális tereket is használni kezdik, szükség van a virtuális terekhez kapcsolódó élmények feldolgozására is. Az első két évben elsősorban a videojátékok használatával kapcsolatosan nyílik lehetőség az élményfeldolgozásra.

A fejlesztési célok tehát mind a vizuális kultúra, mind a mozgóképkultúra és médiaismeret fejlesztési feladatai esetében tevékenységközpontú, kreatív, élményekkel telített helyzetekben játékos, alkotó, önálló vagy csoportos feladatmegoldással érhetőek el.

Célok:

- Képzelőerő, belső képalkotás fejlődése.
- Az életkornak megfelelő, felismerhető ábrázolás készítése.
- Az alkotótevékenységnek megfelelő, rendeltetésszerű és biztonságos anyag- és eszközhasználat, a környezettudatosság szempontjainak egyre szélesebb körű figyelembevételével.
- A felszerelés önálló rendben tartása.

- A közvetlen környezet megfigyelése és értelmezése.
- A képalkotó tevékenységek közül személyes kifejező alkotások létrehozása.
- Téralkotó feladatok során a személyes térbeli szükségletek felismerése.
- Alkotótevékenység és látványok, műalkotások szemlélése során néhány forma, szín, vonal, térbeli hely és irány, felismerése, használatára.
- A szobor, festmény, tárgy, épület közötti különbségek felismerése.
- Látványok, műalkotások néhány perces szemlélése.
- Médiumok azonosítása, igény kialakítása a médiahasználat során a tudatosabb választásra, illetve reflektív médiahasználat.
- Médiaélmények változásának és médiatapasztalattá alakíthatóságának felismerése.

- A médiaszövegek néhány elemi kódjának a (kép, hang, cselekmény) azonosítása, illetve ezzel kapcsolatos egyszerű összefüggések felismerése (pl. médiaszövegek emberek által mesterségesen előállított tartalmak, kreatív kifejező eszközöket használnak, amelyek befolyásolják azok hatását).
- A személyes kommunikáció és a közvetett kommunikáció közötti alapvető különbségek felismerése.
- Az életkorhoz igazodó internetes tevékenységek gyakorlása és az abban rejlő veszélyek felismerése.
- Az alkotó és befogadó tevékenység során a saját érzések felismerése, és azok kifejezése.

1.évfolyam

Éves óraszám: 72

Heti óraszám: 2

Tematikai egység címe	Órakeret
Kifejezés, képzőművészet; átélt élmények és események	12 óra
Kifejezés, képzőművészet: valós és képzelt látványok	12 óra
Vizuális kommunikáció (vizuális jelek a környezetünkben)	9 óra
A média társadalmi szerepe, használata	2 óra
A média kifejező eszközei	2 óra
A média társadalmi szerepe, használata: személyes élmény, médiaélmény	2 óra
A média társadalmi szerepe, használata: tájékozódás a virtuális terekben	2 óra
Tárgy- és környezetkultúra: környezetünk valós terei és mesés helyek	12 óra
Tárgy- és környezetkultúra: valós és kitalált tárgyak	12 óra
Egyéb	7 óra
Az éves óraszám	72 óra

- I. Kifejezés, képzőművészet; átélt élmények és események** **12 óra**
- közvetlen környezetben található tárgyak jelenségek minőségének megtapasztalása (például: festés, rajzolás, kollázs)
 - korábban átélt események, élmények megjelenítése (például: tündérmesék, helyzetek, mesék, mesefolyamatok)
- II. Kifejezés, képzőművészet: valós és képzelt látványok** **12 óra**
- mesék, versek, kitalált történetek, médiaszövegek élő és élettelen szereplőinek (például: hősök, bajkeverők, segítők, stb.), természetes és épített

- környezetének (például: indák, ligetek, erdők, stb.) illusztratív jellegű ábrázolása (például: sorozatként, képekgyűjtésként)

III. Vizuális kommunikáció (vizuális jelek a környezetünkben) 9 óra

- környezetünkben található jelek, jelzések (például: jelzőlámpa, térkép, zászló) összegyűjtése játékos feladatok létrehozásának céljából

IV. A média társadalmi szerepe, használata: média használati szokások, médiumok, média élmény feldolgozás 2 óra

- a különböző médiumok (például: könyv, televízió, rádió, Internet, film, videojáték) megfigyelése, vizsgálata az egyes médiumokhoz (például: könyv, televízió, számítógép) kapcsolódó saját használati szokások felidézése, kifejezése
- mesék, gyermekirodalmi alkotások és azok animációs filmes adaptációinak összehasonlítása, feldolgozása

V. A média kifejező eszközei: kép, hang, cselekmény 2 óra

- különböző médiaszövegek alapvető kifejező eszközeinek megfigyelése, értelmezése közvetlen példák alapján
- egyszerű médiaszövegek (például: animációs mesék, reklám) cselekménye sorrendjének megfigyelése példákon keresztül
- a mediatizált történetek szereplőinek azonosítása, tanulságok felismerése
- a hangok és a képek által közvetített érzelmek felismerése, kifejezése
- egyszerű cselekmény megjelenítése képekkel megfelelő hanghatásokkal
- hangzó médiaszövegek megjelenítése rajzban

VI. A média társadalmi szerepe, használata: személyes élmény, médiaélmény 2 óra

- a közvetlen és a közvetett kommunikáció közötti alapvető különbségek felismerése konkrét médiaszövegek alapján
- a valóság és a fikció közötti különbség megragadása
- saját megélt élmények és tapasztalatok összevetése a média által közvetített világgal
- személyesen álélt, elképzelt és a médiában látott események megjelenítése rajzban

VII. A média társadalmi szerepe, használata: tájékozódás a virtuális terekben 2 óra

- az Internet használat lehetőségeinek megismerése
- az Internet használat legfontosabb szabályainak megismerése
- a gyerekek által használt videojátékokkal összefüggő élmények feldolgozása

-

VIII. Tárgy- és környezetkultúra: környezetünk valós terei és mesés helyek

12 óra

- képzeletbeli, mesebeli helyeken, terekben zajló mesék elképzelt vagy valós történetek dramatizálása saját tervezésű és kivitelezés szereplőkkel

IX. Tárgy- és környezetkultúra: valós és kitalált tárgyak

12 óra

- segítő varázserejű tárgyak tervezése, létrehozása (például: hangszer, pálcá, stb.)
- hétköznapi tevékenységek során használatos tárgyak alkotása

X. Egyéb:

- Egészség hét
- Móra –nap
- „Múltunkban a jövőnk” projekt
- Nemzeti ünnepek
- Évszakok
- Népszokások
- Családi - és egyházi ünnepek
- Más kultúrák, nemzetek szokásai

Ökoiskola

Fejlesztés várt eredményei/ továbbhaladás feltételei:

- Képzelőerő, belső képalkotás fejlődése.
- Az életkornak megfelelő, felismerhető ábrázolás készítése.
- Az alkotótevékenységnek megfelelő, rendeltetésszerű és biztonságos anyag- és eszközhasználat, a környezettudatosság szempontjainak egyre szélesebb körű figyelembevételével.
- A felszerelés önálló rendben tartása.
- A közvetlen környezet megfigyelése és értelmezése.
- A képalkotó tevékenységek közül személyes kifejező alkotások létrehozása.
- Téralkotó feladatok során a személyes térbeli szükségletek felismerése.
- Alkotótevékenység és látványok, műalkotások szemlélése során néhány forma, szín, vonal, térbeli hely és irány, felismerése, használatára.
- A szobor, festmény, tárgy, épület közötti különbségek felismerése.
- Médiumok azonosítása, igény kialakítása a médiahasználat során a tudatosabb választásra, illetve reflektív médiahasználat.
- Médiaélmények változásának és médiatapasztalattá alakíthatóságának felismerése.
- A médiaszövegek néhány elemi kódjának a (kép, hang, cselekmény) azonosítása, illetve ezzel kapcsolatos egyszerű összefüggések felismerése (pl. médiaszövegek emberek által mesterségesen előállított tartalmak, kreatív kifejező eszközöket használnak, amelyek befolyásolják azok hatását).
- A személyes kommunikáció és a közvetett kommunikáció közötti alapvető különbségek felismerése.
- Az életkorhoz igazodó internetes tevékenységek gyakorlása és az abban rejlő veszélyek felismerése.
- Az alkotó és befogadó tevékenység során a saját érzések felismerése, és azok kifejezése.

2.évfolyam

Éves óraszám: 72

Heti óraszám: 2

Tematikai egység címe	Órakeret
Kifejezés, képzőművészet; átélt élmények és események	12 óra
Kifejezés, képzőművészet: valós és képzelt látványok	12 óra
Vizuális kommunikáció (vizuális jelek a környezetünkben)	9 óra
A média társadalmi szerepe, használata	2 óra
A média kifejező eszközei	2 óra

A média társadalmi szerepe, használata: személyes élmény, médiaélmény	2 óra
A média társadalmi szerepe, használata: tájékozódás a virtuális terekben	2 óra
Tárgy- és környezetkultúra: környezetünk valós terei és mesés helyek	12 óra
Tárgy- és környezetkultúra: valós és kitalált tárgyak	12 óra
Egyéb	7 óra
Az éves óraszám	72 óra

- I. Kifejezés, képzőművészet; átélt élmények és események** **12 óra** -
közvetlen környezetben található tárgyak jelenségek minőségének megtapasztalása (például: festés, rajzolás, kollázs)
- korábban átélt események, élmények megjelenítése (például: tündérmesék, helyzetek, mesék, mesefolyamatok)
- II. Kifejezés, képzőművészet: valós és képzelt látványok** **12 óra**
- mesék, versek, kitalált történetek, médiaszövegek élő és élettelen szereplőinek (például: hősök, bajkeverők, segítők, stb.), természetes és épített környezetének (például: indák, ligetek, erdők, stb.) illusztratív jellegű ábrázolása (például: sorozatként, képeskönyvként)
- környezetünk valós elemeinek tárgyainak, tereinek különböző nézőpontból való megjelenítése
- művészeti alkotások és fotók nézegetése megadott szempontok szerint
- III. Vizuális kommunikáció (vizuális jelek a környezetünkben)** **9 óra** -
jeltervezés, jelalkotás változatos méretben különböző anyagokból meghatározott célok érdekében
- környezetünkben található jelek, jelzések összegyűjtése
- környezetünkben található jelek, jelzések (például: jelzőlámpa, térkép, zászló) összegyűjtése játékos feladatok létrehozásának céljából
- IV. A média társadalmi szerepe, használata: média használati szokások, médiumok, média élmény feldolgozás** **2 óra**
- a különböző médiumok (például: könyv, televízió, rádió, Internet, film, videojáték) megfigyelése, vizsgálata
- az egyes médiumokhoz (például: könyv, televízió, számítógép) kapcsolódó saját használati szokások felidézése, kifejezése
- mesék, gyermekirodalmi alkotások és azok animációs filmes adaptációinak összehasonlítása, feldolgozása

V. A média kifejező eszközei: kép, hang, cselekmény **2 óra**

- különböző médiaszövegek alapvető kifejező eszközeinek megfigyelése, értelmezése közvetlen példák alapján
- egyszerű médiaszövegek (például: animációs mesék, reklám) cselekménye sorrendjének megfigyelése példákon keresztül
- a mediatizált történetek szereplőinek azonosítása, tanulságok felismerése
- a hangok és a képek által közvetített érzelmek felismerése, kifejezése
- egyszerű cselekmény megjelenítése képekkel megfelelő hanghatásokkal
- hangzó médiaszövegek megjelenítése rajzban

VI. A média társadalmi szerepe, használata: személyes élmény, médiaélmény **2 óra**

- a közvetlen és a közvetett kommunikáció közötti alapvető különbségek felismerése konkrét médiaszövegek alapján
- a valóság és a fikció közötti különbség megragadása
- saját megélt élmények és tapasztalatok összevetése a média által közvetített világgal
- személyesen álélt, elképzelt és a médiában látott események megjelenítése rajzban

VII. A média társadalmi szerepe, használata: tájékozódás a virtuális terekben **2 óra**

- az Internet használat lehetőségeinek megismerése
- az Internet használat legfontosabb szabályainak megismerése
- a gyerekek által használt videojátékokkal összefüggő élmények feldolgozása

VIII. Tárgy- és környezetkultúra: környezetünk valós terei és mesés helyek **12 óra**

- képzeletbeli, mesebeli helyeken, terekben zajló mesék elképzelt vagy valós történetek dramatizálása saját tervezésű és kivitelezés szereplőkkel
- környezetünkben található különböző méretű külső és belső terek áttervezése meghatározott célok érdekében

IX. Tárgy- és környezetkultúra: valós és kitalált tárgyak **12 óra**

- segítő varázserejű tárgyak tervezése, létrehozása (például: hangszer, pálcá, stb.)
- hétköznapi tevékenységek során használatos tárgyak alkotása

X. Egyéb:

- Egészség hét
- Móra –nap

- „Múltunkban a jövőnk” projekt
- Nemzeti ünnepek
- Évszakok
- Népszokások
- Családi - és egyházi ünnepek
- Más kultúrák, nemzetek szokásai
- Ökoiskola

Fejlesztés várt eredményei/ továbbhaladás feltételei:

- Képzelőerő, belső képalkotás fejlődése.
- Az életkornak megfelelő, felismerhető ábrázolás készítése.
- Az alkotótevékenységnek megfelelő, rendeltetésszerű és biztonságos anyag- és eszközhasználat, a környezettudatosság szempontjainak egyre szélesebb körű figyelembevételével.
- A felszerelés önálló rendben tartása.
- A közvetlen környezet megfigyelése és értelmezése.
- A képalkotó tevékenységek közül személyes kifejező alkotások létrehozása.
- Téralkotó feladatok során a személyes térbeli szükségletek felismerése.
- Alkotótevékenység és látványok, műalkotások szemlélése során néhány forma, szín, vonal, térbeli hely és irány, felismerése, használatára.
- A szobor, festmény, tárgy, épület közötti különbségek felismerése.
- Látványok, műalkotások néhány perces szemlélése.

-

Médiumok azonosítása, igény kialakítása a médiahasználat során a tudatosabb választásra, illetve reflektív médiahasználat.

- Médiaélmények változásának és médiatapasztalattá alakíthatóságának felismerése.
- A médiaszövegek néhány elemi kódjának a (kép, hang, cselekmény) azonosítása, illetve ezzel kapcsolatos egyszerű összefüggések felismerése (pl. médiaszövegek emberek által mesterségesen előállított tartalmak, kreatív kifejező eszközöket használnak, amelyek befolyásolják azok hatását).
- A személyes kommunikáció és a közvetett kommunikáció közötti alapvető különbségek felismerése.
- Az életkorhoz igazodó internetes tevékenységek gyakorlása és az abban rejlő veszélyek felismerése.
- Az alkotó és befogadó tevékenység során a saját érzések felismerése, és azok kifejezése.

3-4. évfolyam

Bevezetés:

A vizuális kultúra tanításának továbbra is fontos célja a motiváltság és az örömteli alkotás fenntartása, amelynek továbbra is alapvető eszköze a változatos és a tanulók érdeklődését felkeltő játékos feladatok felhasználása, ismerkedés további új technikákkal, illetve az alkotás felszabadultságának további ösztönzése. A vizuális műveltség megalapozását az érzéki tapasztalás, a környezet minél pontosabb megfigyelése, illetve az érzékelés érzékenységeinek fokozása segíti elsősorban. A gondolkodás fejlődésének eredményeként ebben az időszakban cél a képi információk jelentésének és hatásának egyre pontosabb értelmezése, illetve a köznap és művészi vizuális közlések megkülönböztetése. Az önállóan és csoportokban megvalósított alkotótevékenység erősíti a kreatív problémamegoldást és segíti a tudatos önszabályozást és önismeretet. A befogadó tevékenység tekintetében továbbra is érvényes az alkotva befogadás elvének érvényesítése. Cél továbbra is a vizuálisan feldolgozható témák megközelítése esetében a valós esztétikai értéket képviselő műalkotások szemléltetése és azok minél pontosabb értelmezése.

A vizuális nevelés keretein belül zajló médianevelés ebben az időszakban is jelen van. Az alsó tagozat második felére a gyerekek többségének már komoly médiatapasztalata van. A tárgy tanításának célja elsősorban a gyerekek meglévő ismereteinek rendszerezése, az ismeretek életkorhoz igazodó elmélyítése, a különböző médiaüzenetek értékeléséhez szükséges készségek és képességek fejlesztése.

A fejlesztési célok továbbra is mind a vizuális kultúra, mind a mozgókép-kultúra és médiaismeret fejlesztési feladatai esetében tevékenységközpontú, kreatív, élményekkel telített helyzetekben játékos, alkotó, önálló vagy csoportos feladatmegoldással érhetőek el. Az ismeretszerzés továbbra is a gyerekek által ismert és kedvelt műsortípusok, médiaszövegek feldolgozásán keresztül zajlik. A médiaélmények feldolgozása, az audiovizuális alkotások kifejezőeszközeinek megismerése az életkorhoz igazodó meseregények, ifjúsági regények és rajzfilmes/filmes adaptációik összehasonlításán, feldolgozásán keresztül kapcsolható össze az olvasáskultúra fejlesztésével. A gyerekek saját és szűkebb környezetük médiahasználati szokásai alapján azonosítják a média alapvető funkcióit, megértik, hogy a különböző típusú médiatartalmak mögött meghúzódó szándék különböző lehet, amely befolyásolja a médiaszöveg üzenetének értékelését. Elsősorban a hír és információ, illetve a reklám mindennapokban betöltött szerepe, értékelése, sajátosságai kerülnek elő ebben az időszakban. A médiaszövegek értékelése az üzenet megbízhatóságának és fontosságának megítélésén, illetve a saját tapasztalatok viszonylatában való elhelyezésén keresztül zajlik. A média működésének tanulmányozása során fejlődik az elemző, kritikai gondolkodás.

Alapvető fejlesztési cél a tanulók biztonságos és kreatív internethasználatát segítő képesség- és készségfejlesztés, a hálózati kommunikációban való biztonságos részvételhez szükséges alapismeretek, viselkedési szabályok megismertetése.

-

Célok:

- Az alkotásra, megfigyelésre, elemzésre vonatkozó feladatok életkornak megfelelő értelmezése.
- Élmény- és emlékkifejezés, illusztráció készítése; síkbáb és egyszerű jelmez készítése; jelek, ábrák készítése; egyszerű tárgyak alkotása.
Az újként megismert anyagok és eszközök, technikák az alkotótevékenységnek megfelelő, rendeltetésszerű és biztonságos anyag- és eszközhasználata.
- A legismertebb formák, színek, vonalak, térbeli helyek és irányok, illetve komponálási módok használata, látványok, műalkotások olvasásába is beépítve.
- Téralkotó feladatok során a személyes preferenciáknak és a funkciónak megfelelő térbeli szükségletek felismerése.
- A szobrászati, festészeti, tárgyművészeti, építészeti területek közötti különbségek további differenciálása (pl. festészetben belül: arckép, csendélet, tájkép).
- Látványok, műalkotások megfigyeléseinek során kialakult gondolatok, érzések elmondására a tantervben meghatározott legfontosabb fogalmak használatával, az életkornak megfelelően.
- Különböző típusú médiaszövegek felismerése, a médiatartalmak közötti tudatos választás.
- A médiaszövegekhez használt egyszerű kódok, kreatív kifejezőeszközök és azok érzelmi hatásának felismerése.
- Kép- és hangrögzítő eszközök használata elemi technikáinak ismerete. Az elsajátított kifejezőeszközök segítségével saját gondolatok, érzések megfogalmazása, rövid, egyszerű történet megformálása.
- A médiaszövegek előállításával, nyelvi jellemzőivel, használatával kapcsolatos alapfogalmak elsajátítása, helyes alkalmazása élőszóban.
- A média alapvető funkcióinak (tájékoztatás, szórakoztatás, ismeretszerzés) megismerése.
- A médiaszövegekben megjelenő információk valóságtartalmának felismerése.
- Az életkorhoz igazodó biztonságos internet- és mobilhasználat szabályainak ismerete, alkalmazása. A hálózati kommunikációban való részvétel során fontos és szükséges viselkedési szabályok elsajátítása, alkalmazása. Életkorhoz igazodó fejlesztő, kreatív internetes tevékenységek megismerése.

3.évfolyam

Éves óraszám: 72

Heti óraszám: 2

Tematikai egység címe	Órakeret
Kifejezés, képzőművészet: Természeti, épített és képzeletbeli tájak helyek	9 óra
Kifejezés, képzőművészet: Hétköznapi és képzelt figurák	9 óra
Vizuális kommunikáció: Utazások	8 óra
Vizuális kommunikáció: Vizuális hatáskeltés	9 óra
A média társadalmi szerepe, használata: médiahasználat...	2 óra
A média kifejezőeszközei: a médiaszövegek nyelvi eszközei...	2 óra
A média társadalmi szerepe, használata: a média működési módja...	2 óra
A média társadalmi szerepe, használata: Tájékozódás a világhálón...	2 óra
Tárgy- és környezetkultúra: Mikro –makro tér	10 óra
Tárgy- és környezetkultúra: Tárgyak és használatuk	11 óra
Egyéb	8 óra
Az éves óraszám	72 óra

I. Kifejezés, képzőművészet: Természeti, épített és képzeletbeli tájak helyek

9 óra

- Irodalmi, zenei, média és művészettörténeti élményekből, származó valós és képzeletbeli helyszínek megjelenítése

II. Kifejezés, képzőművészet: Hétköznapi és képzelt figurák 9 óra - A lakóhelyen és a közvetlen környezetben élő emberekről, állatokról gyűjtött ismeretek, információk alapján alkotások létrehozása.

- Kitalált történetek, mondák, mesék, versek, médiaszövegek szereplőinek megformálása többfigurás kompozícióban

III. Vizuális kommunikáció: Utazások

8 óra

- A környezetünkben észlelhető változások, folyamatok, változások azonosítása, megfigyelése, értelmezése
- Valós és / vagy képzeletbeli utazás folyamatának, útvonalának és történéseinek képes szöveges rögzítése

IV. Vizuális kommunikáció: Vizuális hatáskeltés

9 óra

- egy valós vagy képzeletbeli dolog számára plakát, szórólap, stb. tervezése
- Az emberi gesztusok testnyelvi jelzések megfigyelése, értelmezése, majd az összegyűjtött tapasztalatok, információk segítségével a plakát által hirdetett dolog népszerűsítése

V. A média társadalmi szerepe, használata: médiahasználat, élménybefogadás, élményfeldolgozás, médiumok a mindennapi környezetben 2 óra

-

- a saját és a közvetlen környezet médiahasználati szokásainak tanulmányozása megadott szempontok szerint
- saját médiaélmények felidézése megadott szempontok alapján
- mesék, gyermekirodalmi alkotások és azok animációs, filmes adaptációinak összehasonlítása, feldolgozása

VI. A média kifejezőeszközei: a médiaszövegek nyelvi eszközei és érzelmi hatás

2 óra

- A különböző médiaszövegekben megjelenő egyszerű helyszín és időviszonylatok megfigyelése és értelmezése konkrét médiaszövegeken keresztül
- Saját érzelmek felismerése és kifejezése
- Kép és hangrögzítő eszközök használata
- Egyszerű cselekmények megjelenítése képsorozattal

VII. A média társadalmi szerepe, használata: a média működési módja, mediális információforrások megbízhatósága

2 óra

- ismerkedés a média társadalmi funkcióival, működésmódjával
- szűkebb környezet médiahasználatának megfigyelése
- a médiakörnyezet szereplőinek azonosítása
- a hírműfajhoz kapcsolódó meghatározó tevékenységek azonosítása⁴
- ismerkedés a kereskedelmi kommunikáció sajátosságaival (reklám szövegírás)

VIII. A média társadalmi szerepe, használata: Tájékozódás a világhálón, a virtuális terekben biztonságos Internet használat

2 óra

- A közvetlen kommunikáció jelzéseinek és az online kommunikáció jellegzetességeinek összehasonlítása
- Saját és szűkebb környezet Internet használatának megfigyelése
- Az Internet és a mobil használat legfontosabb szabályainak megismerése
- Ismerkedés a világháló felépítésével, működésével, helyes használatával

IX. Tárgy- és környezetkultúra: Mikro –makro tér

10 óra

- példák, fotók gyűjtése eltérő érzelmi hatást kiváltó terekről (például: templom-ünnepély, rideg – iroda, stb.)
- a terekhez kapcsolódó hangok, zenék, zörejek gyűjtése (például: jármű – zaj, stb.), majd meghatározott anyagok segítségével a tartalom megformálása

X. Tárgy- és környezetkultúra: Tárgyak és használatuk

11 óra -

a különböző kultúrákban, korokban használatos tárgyak, eszközök összehasonlítása a mai tárgyakkal, eszközökkel

-
- tárgytervezés, tárgyalakítás, a megismert kézműves technikákkal
- -a közvetlen környezetben található anyagok környezettudatos felhasználása

XI. Egyéb:

- Egészség hét
- Móra –nap
- „Múltunkban a jövőnk” projekt
- Nemzeti ünnepek
- Évszakok
- Népszokások
- Családi - és egyházi ünnepek
- Más kultúrák, nemzetek szokásai
- Ökoiskola

Fejlesztés várt eredményei/ továbbhaladás feltételei:

- Az alkotásra, megfigyelésre, elemzésre vonatkozó feladatok életkornak megfelelő értelmezése.
- Élmény- és emlékkifejezés, illusztráció készítése; síkbáb és egyszerű jelmez készítése; jelek, ábrák készítése; egyszerű tárgyak alkotása.
- Az újként megismert anyagok és eszközök, technikák az alkotótevékenységnek megfelelő, rendeltetésszerű és biztonságos anyag- és eszközhasználata.
- A legismertebb formák, színek, vonalak, térbeli helyek és irányok, illetve komponálási módok használata, látványok, műalkotások olvasásába is beépítve.

- Téralkotó feladatok során a személyes preferenciáknak és a funkciónak megfelelő térbeli szükségletek felismerése.
- Látványok, műalkotások megfigyeléseinek során kialakult gondolatok, érzések elmondására a tantervben meghatározott legfontosabb fogalmak használatával, az életkornak megfelelően.
- Különböző típusú médiaszövegek felismerése, a médiatartalmak közötti tudatos választás.
- A médiaszövegekhez használt egyszerű kódok, kreatív kifejezőeszközök és azok érzelmi hatásának felismerése.
- Kép- és hangrögzítő eszközök használata elemi technikáinak ismerete. Az elsajátított kifejezőeszközök segítségével saját gondolatok, érzések megfogalmazása, rövid, egyszerű történet megformálása.
- A médiaszövegek előállításával, nyelvi jellemzőivel, használatával kapcsolatos alapfogalmak elsajátítása, helyes alkalmazása élőszóban.
- A média alapvető funkcióinak (tájékoztatás, szórakoztatás, ismeretszerzés) megismerése.
- A médiaszövegekben megjelenő információk valóságtartalmának felismerése.
- Az életkorhoz igazodó biztonságos internet- és mobilhasználat szabályainak ismerete, alkalmazása. A hálózati kommunikációban való részvétel során fontos és szükséges viselkedési szabályok elsajátítása, alkalmazása. Életkorhoz igazodó fejlesztő, kreatív internetes tevékenységek megismerése.

4.évfolyam

Éves óraszám: 72

Heti óraszám: 2

Tematikai egység címe	Órakeret
Kifejezés, képzőművészet: Természeti, épített és képzeletbeli tájak helyek	9 óra
Kifejezés, képzőművészet: Hétköznapi és képzelt figurák	9 óra
Vizuális kommunikáció: Utazások	8 óra
Vizuális kommunikáció: Vizuális hatáskeltés	9 óra
A média társadalmi szerepe, használata: médiahasználat...	2 óra
A média kifejezőeszközei: a médiaszövegek nyelvi eszközei...	2 óra
A média társadalmi szerepe, használata: a média működési módja...	2 óra
A média társadalmi szerepe, használata: Tájékozódás a világhálón...	2 óra

Tárgy- és környezetkultúra: Mikro –makro tér	10 óra
Tárgy- és környezetkultúra: Tárgyak és használatuk	11 óra
Egyéb	8 óra
Az éves óraszám	72 óra

I. Kifejezés, képzőművészet: Természeti, épített és képzeletbeli tájak helyek

8 óra

- Irodalmi, zenei, média és művészettörténeti élményekből, származó valós és képzeletbeli helyszínek megjelenítése

II. Kifejezés, képzőművészet: Hétköznapi és képzelt figurák

8 óra

A lakóhelyen és a közvetlen környezetben élő emberekről, állatokról gyűjtött ismeretek, információk alapján alkotások létrehozása.

- Kitalált történetek, mondák , mesék, versek, médiaszövegek szereplőinek megformálása többfigurás kompozícióban

III. Vizuális kommunikáció: Utazások

9 óra

- A környezetünkben észlelhető változások, folyamatok, változások azonosítása, megfigyelése, értelmezése
- Valós és / vagy képzeletbeli utazás folyamatának, útvonalának és történéseinek képes szöveges rögzítése

IV. Vizuális kommunikáció: Vizuális hatáskeltés

8 óra

- egy valós vagy képzeletbeli dolog számára plakát, szórólap, stb. tervezése
- Az emberi gesztusok testnyelvi jelzések megfigyelése, értelmezése, majd az összegyűjtött tapasztalatok, információk segítségével a plakát által hirdetett dolog népszerűsítése

V. A média társadalmi szerepe, használata: médiahasználat, élménybefogadás, élményfeldolgozás, médiumok a mindennapi környezetben

2 óra

- a saját és a közvetlen környezet médiahasználati szokásainak tanulmányozása megadott szempontok szerint
- saját médiaélmények felidézése megadott szempontok alapján
- mesék, gyermekirodalmi alkotások és azok animációs, filmes adaptációinak összehasonlítása, feldolgozása

VI. A média kifejezőeszközei: a médiaszövegek nyelvi eszközei és érzelmi hatás

2 óra

- A különböző médiaszövegekben megjelenő egyszerű helyszín és időviszonylatok megfigyelése és értelmezése konkrét médiaszövegeken keresztül
- Saját érzelmek felismerése és kifejezése

-
- Kép és hangrögzítő eszközök használata
- Egyszerű cselekmények megjelenítése képsorozattal
- A karakterábrázolás filmes eszközeinek megismerése: a pozitív és negatív hősök megjelenítésének technikái, különös tekintettel a mozgó kép nyelvére

VII. A média társadalmi szerepe, használata: a média működési módja, mediális információforrások megbízhatósága **2 óra**

- ismerkedés a média társadalmi funkcióival, működésmódjával
- szűkebb környezet médiahasználatának megfigyelése
- a médiakörnyezet szereplőinek azonosítása
- a hírműfajhoz kapcsolódó meghatározó tevékenységek azonosítása⁴
- ismerkedés a kereskedelmi kommunikáció sajátosságaival (reklám szövegírás)

VIII. A média társadalmi szerepe, használata: Tájékozódás a világhálón, a virtuális terekben biztonságos Internet használat **2 óra**

- A közvetlen kommunikáció jelzéseinek és az online kommunikáció jellegzetességeinek összehasonlítása
- Saját és szűkebb környezet Internet használatának megfigyelése
Az Internet és a mobil használat legfontosabb szabályainak megismerése
- Ismerkedés a világháló felépítésével, működésével, helyes használatával

IX. Tárgy- és környezetkultúra: Mikro –makro tér **13 óra**

- példák, fotók gyűjtése eltérő érzelmi hatást kiváltó terekről (például: templom-ünnepély, rideg – iroda, stb.)
- a terekhez kapcsolódó hangok, zenék, zörejek gyűjtése (például: jármű – zaj, stb.), majd meghatározott anyagok segítségével a tartalom megformálása
- különböző épületek fotóinak csoportosítása megadott szempontok szerint
- a megadott célt szolgáló kis tér (például: váró, pince, stb.) tervezése a kiválasztott épület lakójának (például: tulajdonos, gyerek), majd a térhez tartozó, kapcsolódó tárgyak némelyikének elkészítése (például: kulcs, függöny)

X. Tárgy- és környezetkultúra: Tárgyak és használatuk **12 óra** -

- a különböző kultúrákban, korokban használatos tárgyak, eszközök összehasonlítása a mai tárgyakkal, eszközökkel
- tárgytervezés, tárgyalakítás, a megismert kézműves technikákkal
 - a közvetlen környezetben található anyagok környezettudatos felhasználása

XI. Egyéb:

-
- Egészség hét
- Móra –nap
- „Múltunkban a jövőnk” projekt
- Nemzeti ünnepek
- Évszakok
- Népszokások
- Családi - és egyházi ünnepek
- Más kultúrák, nemzetek szokásai
- Ökoiskola

Fejlesztés várt eredményei/ továbbhaladás feltételei:

- Az alkotásra, megfigyelésre, elemzésre vonatkozó feladatok életkornak megfelelő értelmezése.
- Élmény- és emlékkifejezés, illusztráció készítése; síkbáb és egyszerű jelmez készítése; jelek, ábrák készítése; egyszerű tárgyak alkotása.
- Az újként megismert anyagok és eszközök, technikák az alkotótevékenységnek megfelelő, rendeltetésszerű és biztonságos anyag- és eszközhasználata.
- A legismertebb formák, színek, vonalak, térbeli helyek és irányok, illetve komponálási módok használata, látványok, műalkotások olvasásába is beépítve.
- Téralkotó feladatok során a személyes preferenciáknak és a funkciónak megfelelő térbeli szükségletek felismerése.
- A szobrászati, festészeti, tárgyművészeti, építészeti területek közötti különbségek további differenciálása (pl. festészen belül: arckép, csendélet, tájkép).
Látványok, műalkotások megfigyeléseinek során kialakult gondolatok, érzések elmondására a tantervben meghatározott legfontosabb fogalmak használatával, az életkornak megfelelően.
- Különböző típusú médiaszövegek felismerése, a médiatartalmak közötti tudatos választás.
- A médiaszövegekhez használt egyszerű kódok, kreatív kifejezőeszközök és azok érzelmi hatásának felismerése.
- Kép- és hangrögzítő eszközök használata elemi technikáinak ismerete. Az elsajátított kifejezőeszközök segítségével saját gondolatok, érzések megfogalmazása, rövid, egyszerű történet megformálása.
- A médiaszövegek előállításával, nyelvi jellemzőivel, használatával kapcsolatos alapfogalmak elsajátítása, helyes alkalmazása élőszóban.
- A média alapvető funkcióinak (tájékoztatás, szórakoztatás, ismeretszerzés) megismerése.
- A médiaszövegekben megjelenő információk valóságtartalmának felismerése.

-
- Az életkorhoz igazodó biztonságos internet- és mobilhasználat szabályainak ismerete, alkalmazása. A hálózati kommunikációban való részvétel során fontos és szükséges viselkedési szabályok elsajátítása, alkalmazása. Életkorhoz igazodó fejlesztő, kreatív internetes tevékenységek megismerése.